

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/888/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912209272
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912209272.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci navrhovateľa Štefanec Reality, s. r. o., so sídlom Topoľčianska 10, 851 05 Bratislava, IČO: 35 759 348, právne zast. JUDr. Máriou Gbelskou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom A. Hlinku 21, 957 01 Bánovce nad Bebravou, proti odporcovi I. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. X/XX, XXX XX Q., právne zast. JUDr. Máriom Keletim, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Hlavná 36, 981 01 Hnúšťa, o zaplatenie sumy 1.400 € s prísl. , o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/91/2012-54 zo dňa 26. 06. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 95 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Mária Keletiho, advokáta, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal zaplatenia žalovanej sumy od odporcu titulom zaplatenia odmeny za sprostredkovanie v zmysle dohody uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 17. 01. 2012. Okresný súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol s odôvodnením, že neboli splnené predpoklady v zmysle ust. § 774 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa sprostredkovateľskej zmluvy, podľa ktorej sa záujemca zaväzuje sprostredkovateľovi poskytnúť odmenu vtedy, ak bol výsledok dosiahnutý pričinením sprostredkovateľa. Okresný súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že k uzavretiu kúpno-predajnej zmluvy medzi predávajúcimi a odporcom ako kupujúcim došlo bez pričinenia sprostredkovateľa a výsledkom jednaní medzi účastníkmi konania nebolo uzavretie žiadnej zmluvy. Ak si teda navrhovateľ uplatňuje nárok titulom odmeny za sprostredkovanie podľa zmluvy o sprostredkovaní, potom v tomto rozsahu dohoda z 17.01.2012 odporuje zákonu, tento obchádza a taktiež sa prieči dobrým mravom. Konštatoval, že navrhovateľ vykonával sprostredkovateľskú činnosť pre obidve strany, teda tak pre stranu predávajúcich, ako aj pre kupujúceho, pričom tieto strany mali vo veci protichodný záujem. Zmluvu, týkajúcu sa odmeny pre sprostredkovateľa považoval za dohodu uzavretú v rozpore s dobrými mravmi, ak bolo preukázané, že zo strany navrhovateľa bol odporca presvedčaný, že žiadne záväzky po podpísaní protokolu o obhliadke mu voči navrhovateľovi z toho neplynú.

Okresný súd preto aplikujúc ust. § 774 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka nepovažoval návrh za dôvodný.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Namietal, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a vec nesprávne právne posúdil. Nestotožnil sa s právnym záverom okresného súdu o absolútnej neplatnosti právneho úkonu - dohody medzi účastníkmi konania, nakoľko v prípade neplatnosti tejto dohody by si zmluvné strany museli vrátiť všetko, čo podľa neplatnej zmluvy nadobudli, v dôsledku čoho by bol odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi minimálne náklady na vykonávanie obhliadky. Opätovne trval na tom, že k uzavretiu kúpno-predajnej zmluvy došlo pričinením navrhovateľa, ktorý skontaktoval predávajúceho a kupujúceho, a na základe toho došlo k uskutočneniu obchodu. Práve odporca účelovo vykonal úkony, aby nemusel uhradiť províziu a preto jeho konanie je v rozpore s dobrými mravmi. Považoval svoj nárok za oprávnený, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovie.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že vykonané dokazovanie pred okresným súdom svedčí o úplne iných skutkových záveroch, ako ich uviedol navrhovateľ v odvolaní, najmä zdôraznil, že k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi odporcom ako kupujúcim a predávajúcimi nedošlo na základe sprostredkovateľskej alebo akejkoľvek inej činnosti navrhovateľa. K uzavretiu tejto zmluvy došlo na základe okolností, ktoré nemali pôvod v činnosti navrhovateľa, ktoré skutočnosti boli potvrdené aj svedeckými výpoveďami na pojednávaní. Keďže k uzavretiu kúpnej zmluvy došlo bez akejkoľvek činnosti navrhovateľa, nevznikol mu ani nárok na províziu. Namietal následne aj to, že protokol o obhliadke, ktorý mal byť titulom pre vyplatenie provízie, nebol pri jeho podpísaní riadne vyplnený. Tento v čase podpisu odporcom neobsahoval vypísanú časť o výške provízie a z tohto dôvodu odporcovi ani nebol odovzdaný. Navyiac navrhovateľ vykonával činnosť nielen pre samotného odporcu, ale aj pre predávajúcich, ktorú skutočnosť dôvodne okresný súd považoval za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) odvolanie prejednal v rozsahu určenom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 toho istého ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu a v podrobnostiach naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k najzásadnejším argumentom uvádzaným navrhovateľom v odvolaní, odvolací súd dodáva nasledovné:

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nálež Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 36/2010). Odvolací súd tak poukazuje na námietku navrhovateľa, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkazy a vec nesprávne právne posúdil. Okresný súd sa s každou jednotlivou námietkou navrhovateľa, na ktorú poukazyval v samotnom návrhu, ako aj na pojednávaní a následne i v odvolaní voči rozhodnutiu okresného súdu, vysporiadal. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnenosti nároku navrhovateľa. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú ale aj laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé.

Obsah odvolania je takmer zhodný s obsahom samotného návrhu navrhovateľa, ako aj prednesmi pred prvostupňovým súdom, a preto odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu vo vzťahu k námietkam navrhovateľa je úplné aj pokiaľ ide o samotné odvolanie. Navrhovateľ v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené prvostupňovým súdom.

Navrhovateľ v návrhu ako i v odvolaní tvrdil, že k uzavretiu kúpnej zmluvy došlo v dôsledku pričinenia samotného navrhovateľa ako sprostredkovateľa, a preto mu vzniká nárok na províziu. Navyiac ak by sa aj stotožnil s právnym záverom súdu o neplatnosti právneho úkonu - dohody o zaplatení provízie v zmysle dohody uzavretej dňa 17. 01. 2012, potom by navrhovateľovi vznikol nárok na vrátenie toho, čo podľa neplatnej zmluvy odporca nadobudol, teda vznikla by odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náklady na vykonávanie obhliadky.

Vyššie uvedené skutkové závery uvádzané navrhovateľom však z vykonaného dokazovania okresným súdom nevyplývajú. Vykonaným dokazovaním okresný súd zistil a následne i správne právne vyhodnotil, že výsledkom obhliadky a jednaní medzi účastníkmi konania nebolo uzavretie žiadnej zmluvy, pretože nebol dosiahnutý konsens v otázke ceny. Až následne bez pričinenia sprostredkovateľa došlo k uzavretiu kúpno-predajnej zmluvy medzi odporcom ako kupujúcim a predávajúcimi. Uvedené vyplýva nielen z výpovedí samotných účastníkov konania, ale aj svedkov, a to aj samotného realitného makléra, ktorý vykonával činnosť pre navrhovateľa, ktorý sám uviedol, že spornú províziu odporca zaplatí: „ak by byť kupoval a ak by byť nekupoval, nič sa nedeje“. Aj z výpovedi svedkyne K. H. bolo zrejmé, že ani jedna strana, teda predávajúci ani kupujúci pri uzatváraní kúpno-predajnej zmluvy nemali vedomosť o tom, že pôvodne mal byť byť predmetom sprostredkovania pričinením navrhovateľa. Okolnosti, ako k uzavretiu predmetnej kúpno-predajnej zmluvy došlo podrobne popísala vo svojej výpovedi tak svedkyňa I. M., ako aj I. Murinček. Navrhovateľ naopak počas konania, avšak ani v odvolaní žiadnym spôsobom nepreukázal, že by odporca účelovo vykonal úkony, aby nemusel uhradiť províziu.

Ak následne navrhovateľ v odvolaní po prvýkrát konštatuje, že by mu v prípade neplatnosti zmluvy mal vzniknúť nárok na náklady na vykonávanie obhliadky, k uvedenému odvolací súd poukazuje na ust. § 776 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého by náhrada nákladov sprostredkovateľovi patrila okrem odmeny iba vtedy, ak je to výslovne dohodnuté a v pochybnostiach, len ak mu vznikol nárok na odmenu. Z obsahu dohody uzavretej zo dňa 17. 01. 2012 medzi účastníkmi konania nevyplýva, že by nárok navrhovateľa na náhradu nákladov z tejto zmluvy vyplýval, teda, že by to bolo medzi účastníkmi konania výslovne dohodnuté a súčasne vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že navrhovateľovi nevznikol ani nárok na odmenu.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením navrhovateľa, že konanie odporcu je konaním v rozpore s dobrými mravmi, ak naopak z výsledku vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva (z výsluchu odporcu, ako aj svedkyne I. M.), že zo strany realitného makléra boli presvedčaní, že žiadne záväzky po podpísaní protokolu zo dňa 17. 01. 2012 zo strany odporcu voči navrhovateľovi mu z tohto neplynú. Mal za preukázané, že navrhovateľ vykonával činnosť pre obidve strany s tým, že pre predávajúcich písomne uzavretú zmluvu nemal, avšak z výsluchu navrhovateľa, svedka S. N. a svedkyne K. H. vyplýva, že vykonával sprostredkovateľskú činnosť aj pre kupujúceho napriek tomu, že obe strany mali vo veci protichodný záujem, a to predávajúci byť čo najdrahšie predať a odporca čo najlacnejšie kúpiť. Ak teda sprostredkovateľ vyžadoval províziu od oboch strán, teda kupujúceho ako aj predávajúceho, vyvíjal činnosť pre obidve strany, ide o činnosť, ktorá je konaním v rozpore s dobrými mravmi. Aj v tomto prípade sa preto odvolací súd stotožňuje s právnym záverom okresného súdu a ak navrhovateľ spochybňuje úplnosť a správnosť skutkových zistení súdu, procesu dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov, k tomu odvolací súd uvádza nasledovné:

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte len „dohovor“) zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý

rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zameril len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd - prvostupňový súd, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil skutkový, ako i právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil ako vecne správny, a to vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania, pri náhrade ktorých okresný súd správne aplikoval ust. § 142 ods. 1 O. s. p., ako aj vyhlášku MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška“) pri vyčíslení trov právneho zastúpenia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to za jeden úkon právnej služby - písomné vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 15. 11. 2013 (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky) vo výške 71,37 € + režijný paušál vo výške 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + 20% DPH vo výške 15,82 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Spolu tak trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní predstavujú sumu 95 €, ktoré trovy odvolacieho konania je navrhovateľ povinný nahradiť odporcovi na účet jeho právneho zástupcu, advokáta v súlade s ust. § 149 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.